

CATÀLEG

EXFILCAT

del 18 al 22
de setembre de 2018

OLIMPICA-DEPORTIVA

Tordera y la filatelia han tenido siempre una relación especial. Hace más de cuarenta años que nació el Club Filatélico en nuestro pueblo y durante todos estos años han trabajado de forma incansable para transmitir el amor por el estudio de los sellos y de las marcas (o timbres) postales. Un trabajo complejo, de detalle, que requiere tiempo y muchos conocimientos.

Poner luz sobre el mundo filatélico es también, de alguna manera, explicar la historia, la más cercana, pero también la historia universal, transitado por el universo de la literatura o por el mundo del deporte, por ejemplo.

Proporcionalmente podríamos decir que son pocos los amantes y estudiosos de la filatelia. Es, por lo tanto, un mundo reservado a unos pocos. Pero a través del Club Filatélico, liderado por Joan Isern, Tordera se ha convertido en un espacio donde la filatelia es de todos y para todos. Las innumerables exposiciones locales y convertirnos eventualmente en sede de exposiciones de ámbito nacional ha sido la fórmula de éxito que ha utilizado el Club para que Tordera se sintiera permanentemente bien alimentada por lo que al mundo del sello se refiere.

Este año es de nuevo un año especial para Tordera. Ser la sede de la EXFILCAT es un premio y un reconocimiento al buen trabajo y la constancia de un club que no ha dejado nunca de trabajar para que Tordera y la filatelia vayan permanentemente cogidos de la mano. Y es un buen momento para expresar mi reconocimiento en nombre del pueblo de Tordera al Club Filatélico Tordera. Gracias por todo lo que habéis hecho hasta ahora y por todo lo que aún os queda por hacer.

Joan Carles Garcia Cañizares
Alcalde de Tordera

Tordera i la filatèlica sempre han tingut una relació especial. Fa més de quaranta anys que va néixer el Club Filatèlic al nostre poble i durant tots aquests anys han treballat de manera incansable per transmetre l'amor per l'estudi dels segells de correus i de les marques (o timbres) postals. Una feina complexa, de detall, que requereix temps i molts coneixements.

Posar llum sobre el món de la filatèlia és també, d'alguna manera, explicar la història, la més propera, però també la història universal, transitant per l'univers de la literatura o pel món dels esports, per exemple.

Proporcionalment podríem dir que són pocs els amants i estudiosos de la filatèlia. És, per tant, un món reservat a uns quants. Però a través del Club Filatèlic, liderat per en Joan Isern, Tordera s'ha convertit en un espai on la filatèlia és de tothom i per a tothom. Les innumerables exposicions locals i convertir-nos eventualment en seu d'exposicions d'àmbit nacional ha estat la fórmula d'èxit que ha utilitzat el Club perquè Tordera se sentís permanentment ben alimentada pel que fa al món del segell.

Aquest any torna a ser un any especial per Tordera. Ser la seu de l'EXFILCAT és un premi i un reconeixement a la feina ben feta i a la constància d'un club que no ha deixat mai de treballar perquè Tordera i la filatèlia anessin permanentment agafats de la mà. I és un bon moment per expressar el meu reconeixement en nom de tots els torderencs i torderenques al Club Filatèlic Tordera. Gràcies per tot el que heu fet fins ara i per tot el que us queda per fer encara.

Joan Carles Garcia Cañizares
Alcalde de Tordera

Estimados compañeros filatélicos:

Es una gran satisfacción para la Federación Catalana de Sociedades Filatélicas FECAFIL poder volver a celebrar una nueva Exposición Nacional Catalana EXFILCAT, realizada conjuntamente con una exposición de ámbito estatal Olímpica y Deportiva. Esta exposición será la novena EXFILCAT. Todo ello ha sido posible con el apoyo del Ayuntamiento de Tordera y el Club Filatélico Tordera y con la colaboración de la Real Academia Olímpica Española RAOE.

Realizar ambos eventos de manera conjunta representa un gran reto para la filatelia catalana y española. Además de las colecciones de los jurados y comisarios, que nos ceden su tesoros para disfrutar de una gran clase OFICIAL, el Comité Olímpico Español COE nos cede su colección más valiosa para ser expuesta en el SALON DE HONOR, también algunos clubes y otros coleccionistas anónimos nos dejan sus colecciones para una exhibición que creo que puede ser muy interesante para el disfrute de los visitantes y la promoción filatélica.

Ya que la Exposición de Ambito Nacional Olímpica y Deportiva está abierta a todos los coleccionistas olímpicos y deportivos del Estado Español y tiene el reconocimiento del COE, el evento competitivo será muy interesante. Más teniendo en cuenta que una exposición de este tipo hacía años que no se realizaba y que habilitará a los coleccionistas para participar en la próxima Olymphilex, el gran acontecimiento de la Filatelia olímpica y deportiva que se realiza durante los Juegos Olímpicos de verano, los próximos en el ya cercano Tokyo 2020.

El pasado día 22 de agosto en la Biblioteca municipal de Tordera, y con la presencia del Alcalde de Tordera Sr. Juan Carlos García y del Concejal de Cultura Sr. Josep Llorens tuvo lugar la presentación OFICIAL de esta exposición, a la que asistieron también la mayoría del Consistorio Municipal y una gran representación de la FECAFIL y del Club Filatélico Tordera. Dimos así el 'pistoletazo de salida' al evento, con repercusión en prensa y radio, acompañados por todo el público que asistió.

La comisión organizadora ha hecho un trabajo riguroso e incansable para asumir el reto e intentar estar a la altura de lo que debe ser una gran exposición. Esperamos conseguirlo con la ayuda de todos, agradeciendo especialmente la participación de los coleccionistas que son los que dan sentido al esfuerzo necesario para sacar adelante las EXFILCATs. Estos días TORDERA será la Capital de CATALUÑA y de la Filatelia CATALANA. Encontrémonos todos y disfrutemos de esta exposición que será la IX EXFILCAT - OLIMPICA Y DEPORTIVA. Sed bienvenidos a Tordera.

Joan Isern López

Presidente de la Federació Catalana de Societats Filatèliques FECAFIL
Presidente del Club Filatèlic Tordera

Benvolguts companys filatèlics:

És una gran satisfacció per a la Federació Catalana de Societats Filatèliques poder tornar a celebrar una nova Exposició Nacional del Principat de Catalunya EXFILCAT, realitzada conjuntament amb una exposició d'àmbit estatal Olímpica i Esportiva. Aquesta exposició serà la novena EXFILCAT. Tot plegat ha estat possible amb el suport de l'Ajuntament de Tordera i el Club Filatèlic Tordera i amb la col·laboració del la Real Academia Olímpica Espanyola RAOE. Realitzar ambdós esdeveniments de manera conjunta representa un gran repte per a la filatèlia catalana i espanyola.

A més a més de les col·leccions dels jurats i comissaris que ens cedeixen els seu tresors per gaudir d'una gran classe OFICIAL, el Comité Olímpico Español COE ens cedeix la seva col·lecció més valuosa per a ser exposada en el SALON DE HONOR. També alguns clubs i altres col·leccionistes anònims ens deixin les seves col·leccions per a una exhibició que crec que pot ser molt interessant per gaudi dels visitants i la promoció filatèlica.

Ja que la Exposición de Ambito Nacional Olímpica y Deportiva està oberta a tots els col·leccionistes olímpics i esportius de l'Estat Espanyol i té el reconeixement del COE, l'esdeveniment competitiu serà molt interessant. Més tenint en compte que una exposició d'aquest tipus feia anys que no es realitzava i que habilitarà als col·leccionistes per participar en la propera Olymphilex, el gran esdeveniment de la Filatèlia olímpica i esportiva que es realitzarà durant els Jocs Olímpics d'estiu, els propers a Tokyo 2020.

El passat dia 22 d'agost a la Biblioteca municipal de Tordera, i amb la presència de l'Alcalde de Tordera Sr. Joan Carles Garcia i del Regidor de Cultura Sr. Josep Llorens va tenir lloc la presentació OFICIAL d'aquesta exposició, a la qual van assistir també la majoria del Consistori Municipal i una gran representació de la FECAFIL i del Club Filatèlic Tordera. Vam donar així el 'tret de sortida' a l'esdeveniment, amb repercussió a premsa i radio, accompanyats per tothom que hi va assistir.

La comissió organitzadora ha fet un treball rigorós i incansable per assumir el repte i intentar estar a l'alçada del que ha de ser un gran esdeveniment. Esperem aconseguir-ho amb l'ajuda de tothom, agraint especialment la participació dels col·leccionistes que són els qui donen sentit a l'esforç necessari per tirar endavant les EXFILCATs. Aquests dies TORDERA serà la Capital de CATALUNYA i de la Filatèlia CATALANA. Trobarem-nos-hi tots i gaudim d'aquesta exposició que serà la IX EXFILCAT - OLIMPICA Y DEPORTIVA. Sigueu benvinguts a Tordera.

Joan Isern López

President de la Federació Catalana de Societats Filatèliques FECAFIL
President del Club Filatèlic Tordera

Es una satisfacción y un honor tener la oportunidad de dirigirme a los amigos de la filatelia, con motivo de la **IX. EXFIL - CAT. OLIMPICA Y DEPORTIVA**, que se celebrará en el Pabellón Municipal de Deportes de Tordera (Barcelona) del 18 al 22 de septiembre, con todas las Clases de Competición y un apartado especial de Filatelia Olímpica y Deportiva, además de la Clase Oficial y de Honor.

Es esta una ocasión para acercar LA FILATELIA al público visitante, y es también la ocasión para que éste público visitante tome, en algunos casos por primera vez, contacto con un mundo maravilloso, no solo por lo que significa colecciónar sino también por los mundos del correo, de la historia postal, de la correspondencia y de la comunicación entre los seres humanos, a la que muchas veces no damos la importancia que se merecen, pues los sellos son testigos de la historia y sus coleccionistas garantes de la misma.

Felicito al Club Filatèlic de Tordera, y les animo a seguir celebrando actos como este, con los que reivindicar la importancia de los documentos filatélicos de la historia que destacan, y deseo que vuestro esfuerzo y trabajo para que la "IX. EXFIL - CAT. OLIMPICA Y DEPORTIVA" sea un éxito, que seguro lo va a ser, se vea recompensado con la afluencia de público que la calidad de la exposición se merece, y el programa que se ha preparado está lleno de actividades atractivas, que traerán a Tordera a un buen número de filatelistas.

Quiero felicitar a todos los expositores por sus colecciones, porque son nuestro futuro filatélico.

Mi agradecimiento al Ayuntamiento de Tordera y a la Federación Catalana de Sociedades Filatélicas, (FECAFIL) por su ayuda y colaboración, indispensables para su realización, y a Correos por su apoyo y patrocinio a la filatelia, en este caso con la emisión de una Tarjeta Entero Postal, para esta exposición.

Un cordial saludo

Miguel Ángel García Fernández

Presidente de la Federación Española de Sociedades Filatélicas (FESOFI)

Es de todos conocido que la afición por colecciónar y clasificar sellos, sobres y otros documentos postales sobre el ámbito del Olimpismo tiene una arraigada tradición a nivel mundial.

Con motivo de la celebración de cada edición de los Juegos Olímpicos de verano se organiza la Olymphilex, el gran evento de la Filatelia Olímpica que mueve a multitud de aficionados de todos los países del mundo. Cuando tuvieron lugar los Juegos Olímpicos de Barcelona 1992 con su éxito organizativo, esta tradición se afianzó en numerosos territorios de España, y especialmente en Cataluña.

Durante los días 18 a 22 de septiembre de 2018 va a tener lugar en la localidad de Tordera (Barcelona) la IX EXFILCAT – Olímpica y Deportiva organizada por el Club Filatélico Tordera que reunirá a lo más granado de las colecciones de esta temática. La Real Academia Olímpica Española participará con la colección de Sebastián Sabaté, una de las mejores del mundo en su género, que fue adquirida por el Comité Olímpico Español en el año 2007.

Como se ha mencionado con anterioridad, este acontecimiento se celebrará en la localidad catalana de Tordera, conocida por su belleza natural y paisajística y sede de su activo Club Filatélico, dirigido por Joan Isern, presidente de la Federación Catalana y miembro de la Unión Española de Filatelia Olímpica.

Estoy seguro que este acontecimiento tendrá una enorme importancia para los numerosos interesados en esta actividad, y que la gran cantidad de eventos proyectados van a repercutir muy positivamente en esta ciudad del Alt Maresme.

Sólo resta agradecer la inestimable labor de todas aquellas personas y organizaciones que han hecho posible que este evento se haya convertido en una realidad, así como que se haya contado con la colaboración de la Real Academia Olímpica Española para la realización del mismo.

Conrado Durández

Presidente de la Real Academia Olímpica Española (RAOE)
Presidente de la Unión Española de Filatelia Olímpica (UEFO)

Com a Director de CORREOS a Catalunya, és per a mi una satisfacció saludar l'inici de la novena edició d'EXFILCAT, que en aquesta ocasió es realitzarà conjuntament amb una exposició d'àmbit estatal Olímpica i Esportiva.

Les exposicions filatèliques són la mostra més representativa del col·leccionisme filatèlic, el millor moment per mostrar i explicar aquest coneixement, i especialment, fomentar l'interès entre persones que es puguin iniciar en aquest educatiu art.

La qualitat de les col·leccions presentades enriqueix aquesta exposició. Aquest fet i les novetats temàtiques que van apareixent, contribueixen a augmentar el prestigi del col·leccionisme en general i de la mostra en particular.

CORREOS sempre ha col·laborat amb totes aquelles activitats que d'alguna manera promocionin la filatèlia, mitjançant una estreta col·laboració amb el món filatèlic de la mà de la nostra Subdirección de Imagen, Marca y Filatelia.

Vull fer arribar la meva felicitació pel seu esforç i treball a la Comissió Organitzadora de la IX EXFILCAT i al Club Filatèlic Tordera, que sempre ha destacat per la seva empenta i capacitat en la organització d'esdeveniments filatèlics. Faig arribar una cordial salutació a la ciutat de Tordera, seu d'aquesta edició, i els meus millors desitjos a tots els assistents i participants.

Carlos Chimeno Requena
Director de Zona de Catalunya

PROGRAMA D'ACTES

Dimarts 18 de setembre.

- **Inauguració oficial de la EXFILCAT. 18.30 h.**

Al poliesportiu de Tordera tindrà lloc la inauguració oficial de la EXFILCAT amb les autoritats, on es presentaran el segells personalitzats, la targeta enteropostal dedicada per Correos a l'esdeveniment i les quatre targetes postals editades.

Dimecres 19 de setembre.

- **Presentació del mata-segells atorgat per Correus al Club Filatèlic de Tordera i dedicat temàticament a l'olimpisme. 18 h.**

Dijous 20 de setembre.

- Exposició oberta tot el dia en l'horari habitual. Sense actes.

Divendres 21 de setembre.

- **Presentació del mata-segells atorgat per Correus a la FECAFIL. 18 h.**
- **Conferència sobre olimpisme** a càrrec del Sr. Conrado Durández, president i fundador de la Real Academia Olímpica Española (RAOE) amb el títol “**Deporte y Filatelia**”. 19 h. Teatre Clavé de Tordera.
- Fira comercial, de 18 h a 21 h.

Dissabte 22 de setembre.

- **Cloenda de l'EXFILCAT Tordera 2018. 13 h.**
- **Dinar de Palmarés.** Entrega de premis i records.

El dinar de Palmarés té un cost de 30 euros/persona. Per assistir-hi cal posar-se en contacte amb els Sr. Antonio Moreno (tfn. 678.431.695) i Sr. Miquel Grimal (tfn. 650.618.381) o bé durant l'exposició als stands de FECAFIL i el Club Filatèlic Tordera.

- **Desmuntatge de les col·leccions, a partir de les 18,30 h.**

Els col·leccionistes que ho desitgin, podran retirar i recuperar personalment les col·leccions.

COMISSIONÓ ORGANITZADORA

Comissari General:

Joan Isern López

Comissaris Provincials:

Ernest García García

Barcelona

Antonio Moreno Pérez

Girona

Joan B. Beltrán Reverter

Tarragona i Lleida

Secretari General:

Jordi Quintana Compte

Cos de Jurats:

Miguel Angel García Fernández

Jurat FIP

Joan Isern López

Jurat Nacional

Jordi Campderrós Recasens

Jurat

Antonio Moreno Pérez

Jurat

Pere Martí Guasch

Jurat Aprendent

Ernest García García

Jurat Aprendent

Comissió Organitzadora:

Joan Isern López

Comissió de muntatge i

Atenció dels visitants:

Josep Llorens Muñoz

Joaquim Camps Clapés

Josep Ferre Serra

Sergio Castellano López

Ernest García García

Ernest García García

Miquel Grimal Martí

Miquel Grimal Martí

Pere Martí Guasch

Antonio Moreno Pérez

Rafael Pérez Gutierrez

Rafael Pérez Gutierrez

Jordi Quintana Compte

José Manuel Tortolero Fernández

Comité d'admissió:

Jordi Campderrós Recasens

Pere García García

Ernest García García

Josep Comas Torrent

Miquel Grimal Martí

Rosa Coll Malats

Pere Martí Guasch

Disseny gràfic i

Generació de continguts:

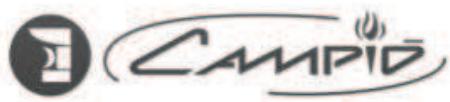
Miquel Grimal Martí

Pere Martí Guasch

Jordi Quintana Compte

Pàgina web:

Jordi Quintana Compte

TROFEUS ESPORTIUS

C/ Riera 18-20
08397 · Pineda de Mar
Tel: 93.767.20.79
Fax: 93.767.26.96
info@campio.es

C/ Mallorca 20

04890 · Tordera

Tel: 93.765.00.00

stilgraf@stilgraf.cat

disseny@stilgraf.cat

C/ Balmes 266, ent. 5º
08006 Barcelona
Tel: 93.127.20.32
Fax: 93.237.00.15
www.subastaseuropa.com
info@subastaseuropa.com

Rambla Catalunya, 14, 5º 1ª
08007 Barcelona
Tel: 93.317.88.46

<http://www.facebook.com/continentalsubastas>
subasta@continentalsubastas.es

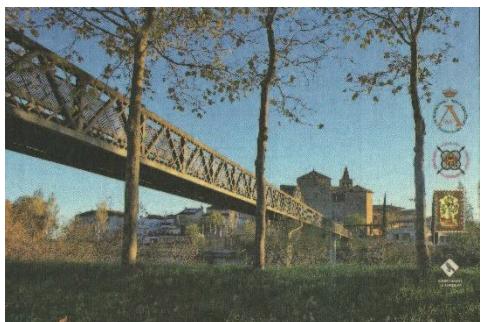
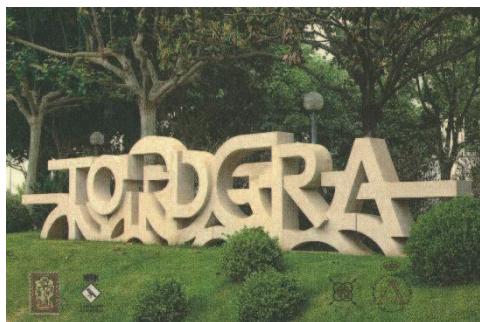
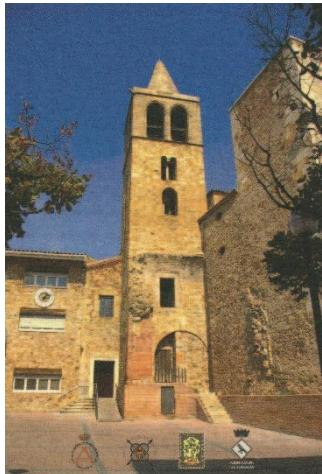
MATERIAL EDITAT - IX EXFIL-CAT OLIMPICA Y DEPORTIVA

Aquesta és la relació del material editat en aquesta edició de l'EXFILCAT:

Cartell anunciador de l'esdeveniment i mata-segells atorgats per Correos

Postals amb llocs emblemàtics de Tordera

Sobre amb franqueig pagat oficial
de l'Ajuntament de Tordera

Segells personalitzats

Medalla commemorativa
pels participants

Trofeus majors
de l'EXFILCAT

Pàgina web de l'esdeveniment.

Seguiu l'exposició a: webs.xadica.cat/exfilcat

TORDERA 2018
del 18 al 23 de Setembre de 2018

BENVINGUTS

EXP. FILATÈLICA CATALANA EXFILCAT 2018

EXP. DE AMBITO NACIONAL
OLIMPICA Y DEPORTIVA 2018

L'EXFILCAT, LA GRAN FESTA FILATÈLICA CATALANA

En el record de tots hi ha les vuit edicions precedents de les EXFILCAT. Són una gran festa pels filatelistes del Principat i una vocació de servei de les entitats que se n'han encarregat d'organitzar-les.

(1985) I-EXFILCAT. TORDERA.

20-25 de juliol de 1985.

Club Filatèlic Tordera.

(1994)

II-EXFILCAT. GIRONA.

22 d'abril a l'1 de maig de 1994.

Societat Filatèlica Gironina.

(2002) III-EXFILCAT. GIRONA.

13-21 d'abril de 2002.

Societat Filatèlica Gironina.

(2003) IV-EXFILCAT-FILABARNA 2003. BARCELONA.

29 d'octubre al 2 de novembre de 2003.

FECAFIL-ANFIL.

(2008) V-EXFILCAT. TORDERA.

20-24 de març de 2008.

Club Filatèlic Tordera.

(2009) VI-EXFILCAT. VILANOVA I LA GELTRÚ.

2-11 d'octubre de 2009.

Penya Filatèlica de
Vilanova i la Geltrú.

(2011) VII-EXFILCAT. TORROELLA DE MONTGRÍ.

19-27 de novembre de 2011.

Associació Filatèlica i Numismàtica
de Torroella de Montgrí.

(2013) VIII-EXFILCAT. SANT FELIU DE GUIXOLS.

20-28 de juliol de 2013.

Associació Filatèlica i Col·leccióisme
Sant Feliu de Guíxols.

COMPETICIÓ EXFILCAT

Classe 1 - Filatèlia Tradicional

1/8	Xavier Andreu Bartróli El Quatre Quartos Vermell <i>Societat Filatèlica Gironina</i>	8 quadres
9/16	Roger Callao Sánchez The Penny 1840-1864 <i>Penya Filatèlica de Vilanova i la Geltrú</i>	8 quadres
17/24	Josep Maria Valverde Boada Holanda 1852/1 <i>Club Filatèlic Tordera</i>	8 quadres
25/30	Marc Peyrecave Vidal Correspondència entre Espanya i França 1849-1875 <i>Assoc. Filatèlica i Col·leccionisme St. Feliu G.</i>	6 quadres
31/35	Miquel Estruch Serra Andorra de 1928 a 2014 <i>Sallent Filatèlic</i>	5 quadres
36/40	Rafael Pérez Gutiérrez Sobres de Primer Dia de España <i>Club Filatèlic Tordera</i>	5 quadres
41/44	Miquel Puigrefagut Comella Sobretasa Postal para la Lucha Contra la Tuberculosis <i>Sallent Filatèlic</i>	4 quadres
45/46	Francesc Juscafresa Prieto Emisión Isabel II. 6 Cuartos 1851 <i>Associació Filatèlica i Numismàtica de Torroella de Montgrí</i>	2 quadres
47/52	Miquel Puigrefagut Comella Cuba Colonial <i>Sallent Filatèlic</i>	6 quadres

Classe 2-A - Història Postal (GENERAL)

53/57	Enric Cardoner Soler Mata-segells R.C. Sobre Segell 4 Cuartos N° 52 EDIFIL <i>Assoc. Filatèlica i Col·leccionisme St. Feliu G.</i>	5 quadres
-------	--	-----------

58/62	Josep Viñals Tauler França N° 14 - Lluís Napoleón 1854-1862 <i>Assoc. Filatèlica i Col·leccionisme St. Felius G.</i>	5 quadres
-------	--	-----------

Classe 2-B - Història Postal (regional i local “Catalunya”)

63/67	Lluís Eroles Benabarre Història Postal del Penedès i el Garraf <i>Secció Filatèlica Institut d'Estudis Penedesencs</i>	5 quadres
68	Joan Marsal Huguet Història Postal de Reus <i>Grup Filatèlic i de col·leccionisme de Reus</i>	1 quadre

Classe 3 - Filatèlia Temàtica

69/73	Joaquim Camps Clapés Fauna <i>Club Filatèlic Tordera</i>	5 quadres
74/78	Fulgencio Cutillas Morales El Arte que Unió a Europa - El Arte Románico <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	5 quadres
79/83	Antoni Hernández Balanza La Bíblia y la Filatelia <i>Cercle Filatèlic Bíblic</i>	5 quadres
84/88	Julia Maroto Molleda Equus Ferus Domado <i>Societat Filatèlica Gironina</i>	5 quadres
89/93	Josep Anton Plans Ferrer Natura <i>Secció Filatèlica Institut d'Estudis Penedesencs</i>	5 quadres
94/98	Amadeu Puchal Sanahuja Dances i Folklore Popular <i>Cercle Filatèlic de Sant Martí de Provençals</i>	5 quadres
99/103	Joaquim Rosa Roca Los Caminos Mozárabes a Santiago <i>Associació Filatèlica i Numismàtica de Torroella de Montgrí</i>	5 quadres

104/108	Albert Torres Sala Picasso 1950-2016 <i>Sallent Filatèlic</i>	5 quadres
109/112	Sergi Castellano López Historia del Automovilismo. Marcas y Competición <i>Club Filatèlic Tordera</i>	4 quadres
113	Regina Abril Animales en la Bíblia <i>Cercle Filatèlic Bíblic</i>	1 quadre
114/116	Antoni Hernández Balanza Las Fuentes de Agua <i>Cercle Filatèlic Bíblic</i>	3 quadres
117/119	Xavier Virgili Condeminas Geografía Bíblica <i>Cercle Filatèlic Bíblic</i>	3 quadres
120	Indira Hotchandani Instrumentos Musicales en la Bíblia <i>Cercle Filatèlic Bíblic</i>	1 quadre
121	Maria Xicoté Pontvianne Uso Figurativo de los Animales en la Bíblia <i>Cercle Filatèlic Bíblic</i>	1 quadre

Classe 4 - Aerofilatèlia i Astrofilatèlia

122/129	Vicente Pastor Perdiguero Vuelos Catapultados <i>Penya Filatèlica de Vilanova i la Geltrú</i>	8 quadres
130/134	Antonio Ferrer Criado Primeros Vuelos Lufthansa <i>Cercle Català de Col·leccionisme de Sant Feliu de Llobregat</i>	5 quadres

Classe 9 - Classe oberta

135/139	Antoni Jiménez Maqueda Forces i Cossos de Seguretat <i>Societat Filatèlica Gironina</i>	5 quadres
---------	---	-----------

140/146	José Manuel Arias Abreu Ferrocarril <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	7 quadres
147/151	Josep Torras Vergés El Segell Nacionalista Català <i>Sallent Filatèlic</i>	5 quadres
152	Silvia García Petit Guerra de les Malvinas <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	1 quadre

COMPETICION EXP. NACIONAL OLIMPICA Y DEPORTIVA

Clase 1 - Filatelia Temática (OLIMPICA Y DEPORTIVA)

153/160	Joan Miquel Llompart Sport, a Social Phenomenon <i>Grup Filatèlic i de Col·leccionisme de Palma</i>	8 quadres
161/168	Jorge Angel Pulido Parga 4000 Años de Hockey Hierba <i>Sociedad Miño Ourense</i>	8 quadres
169/173	Jesús Cercadillo Guillén Historia Interminable <i>Associació Filatèlica i Numismàtica de Torroella de Montgrí</i>	5 quadres
174/178	Jacob Pieter Dekker Vuelos Para las Olimpiadas <i>Associació Filatèlica i Numismàtica de Torroella de Montgrí</i>	5 quadres
179/183	Vicente Pastor Perdiguero Mi Pequeña Reina La Bicicleta <i>Penya Filatèlica de Vilanova i la Geltrú</i>	5 quadres
184/188	Maria Pilar Martínez del Paso Las Olimpiadas y su Historia <i>Associació Filatèlica i Numismàtica de Torroella de Montgrí</i>	5 quadres
189/193	Jordi Quintana Compte El Ciclismo: La Epica del Deporte <i>Cercle Filatèlic i Numismàtic de Barcelona</i>	5 quadres

194/198	Santiago Sacristán Orejón Historia de las Olimpiadas <i>Unión Española de Filatelia Olímpica</i>	5 quadres
199/203	Gaizka Sola Bosque Rugby: Animal o Caballero <i>Asociación Filatélica de Portugalete</i>	5 quadres
204/208	Enrique Tena Giner Barcelona '92 <i>Cercle Català de Col·leccionisme de Sant Feliu de Llobregat</i>	5 quadres
209/213	José Manuel Tortolero Fernández Más de Cien Años de Voleibol <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	5 quadres
214/217	Amadeu Puchal Sanahuja La Filatelia en el Jocs de la XXVª Olimpiada de Barcelona <i>Cercle Filatèlic de Sant Martí de Provençals</i>	4 quadres
218/220	Joan Marsal Huguet La Bicicleta en la Filatelia <i>Grup Filatèlic i de col·leccionisme de Reus</i>	3 quadres
221/223	Bartomeu Soronellas Taberna Gaudí i Barcelona '92 <i>Grup Filatèlic i de col·leccionisme de Reus</i>	3 quadres
224/226	Jordi Quintana Compte The Peace Race - La Cursa de la Pau <i>Grup Filatèlic i Numismàtic d'Aigües de Barcelona</i>	3 quadres
227/229	Enrique Tena Giner De Atenas a Barcelona <i>Cercle Català de Col·leccionisme de Sant Feliu de Llobregat</i>	3 quadres
230/231	David Pérez Guerra Filatelia Olímpica <i>Agrupació Filatèlica i Numismàtica de Figueres</i>	2 quadres

Clase 3 - Clase Abierta y Maximo filia (OLIMPICA Y DEPORTIVA)

232	Américo Lopes Rebelo O Sport Lisboa e Benfica Visto Através da Filatelia <i>Asociación Española de Maximo filia</i>	1 quadre
-----	---	----------

233

Josep Sauret Pont 1 quadre
Els Jocs Olímpics dels Treballadors a través de les Vinyetes
Cercle Filatèlic i Numismàtic de Barcelona

Clase de Honor – EXP. NACIONAL OLIMPICA Y DEPORTIVA

234/243	Comité Olímpico Español Historia de las Olimpiadas <i>Unión Española de Filatelia Olímpica</i>	10 quadres
244/246	Pablo Galán Fernández Pierre de Coubertin <i>Real Academia Olímpica Española</i>	3 quadres

Clase Oficial – EXP. NACIONAL OLIMPICA Y DEPORTIVA

247/251	Joan Isern López El Hockey Sobre Patines <i>Club Filatèlic Tordera</i>	5 quadres
252/254	Jordi Campderrós Recasens Futbol Club Barcelona - Historia Filatélica 1899-1999 <i>Cercle Català de Col·leccionisme de Sant Feliu de Llobregat</i>	3 quadres

Classe Oficial – EXFILCAT

255/262	Joan Isern López El Sello de la Isla de Cuba <i>Club Filatèlic Tordera</i>	8 quadres
263/267	Jordi Campderrós Recasens Timbres de Periódicos de España 1856-1920 <i>Cercle Català de Col·leccionisme de Sant Feliu de Llobregat</i>	5 quadres
268/272	Ernest García García Estudio Framas de Australia <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	5 quadres

Exhibició Filatèlica – EXFILCAT

273/302	Club Filatèlic Tordera Història Postal de Girona <i>Club Filatèlic Tordera</i>	30 quadres
303/330	Club Filatèlic Tordera Història Postal del Maresme <i>Club Filatèlic Tordera</i>	28 quadres
331/355	Ernest García García XXXIII Campaña Antártica Española <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	25 quadres
356/365	Cercle Català de Col·leccionisme de St. Feliu Llob. Emissions de la Diputació i la Generalitat 1926-1978 <i>Cercle Català de Col·leccionisme de Sant Feliu de Llobregat</i>	10 quadres
366/375	Pere Martí Guasch Història del Cacau i la Xocolata <i>Cercle Català de Col·leccionisme de Sant Feliu de Llobregat</i>	10 quadres
376/390	Antonio Moreno Pérez Mitología Clásica <i>Societat Filatèlica Gironina</i>	15 quadres
391/400	Albert Torres Sala Picasso en la Filatèlia 1950-2017 <i>Sallent Filatèlic</i>	10 quadres
401/405	Joaquim Rosa Roca El Camino de Santiago por el Camino Francés <i>Associació Filatèlica i Numismàtica de Torroella de Montgrí</i>	5 quadres
406/415	Josep Maria Valverde Boada Rotary <i>Club Filatèlic Tordera</i>	10 quadres
416/420	Club Filatèlic de Tordera Recàrrec de 6ms per Catalunya <i>Club Filatèlic Tordera</i>	5 quadres
421/425	Joaquim Rosa Roca El Camino de Santiago por el Norte <i>Associació Filatèlica i Numismàtica de Torroella de Montgrí</i>	5 quadres

426/428	Grup Filatèlic Badalona Marcofilia del Club Filatèlic Badalona <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	3 quadres
429	Grup Filatèlic Badalona Franquícies Militars <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	1 quadre
430/431	Grup Filatèlic Badalona Monuments de Catalunya <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	2 quadres
432/433	Grup Filatèlic Badalona Arte Religioso <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	2 quadres

Exhibición - EXPOSICION NAC. OLIMPICA Y DEPORTIVA

434/439	Jorge Angel Pulido Parga O Discóbolo de Mirón <i>Sociedade Miño Ourense</i>	6 quadres
440/443	Jordi Quintana Compte Marcofilia de La Volta Ciclista a Catalunya, "La Volta" <i>Grup Filatèlic i Numismàtic d'Aigües de Barcelona</i>	4 quadres
444/448	Santiago Sacristán Orejón Historia del Atletismo <i>Unión Española de Filatelia Olímpica</i>	5 quadres
449/451	Grup Filatèlic Badalona Ciclismo <i>Grup Filatèlic Badalona</i>	3 quadres

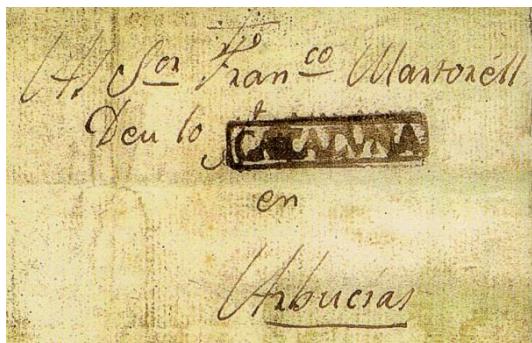
Classe Literatura (EXFILCAT i OLIMPICA Y DEPORTIVA)

452	Lluís Eroles Benabarre Història Postal i Filatèlica de Vilafranca del Penedès <i>Secció Filatèlica Institut d'Estudis Penedesencs</i>	1 quadre
453	Josep Sauret Pont Juegos Olímpicos de los Trabajadores, una Visión Artística desde las Viñetas <i>Cercle Filatèlic i Numismàtic de Barcelona</i>	1 quadre

LA HISTÒRIA POSTAL DE TORDERA

La història postal de molts pobles i ciutats de Catalunya s'ha anat coneixent de mica en mica a base de petites contribucions d'entusiastes filatelistes que han posat el seu coneixement i estudi al servei dels altres aficionats pel seu gaudi. En el cas concret de Tordera ha estat gràcies a dues persones de referència en la Filatèlia catalana que s'ha pogut refer-ne la història postal. En Jordi Campderrós i Recasens ja en feu una primera aproximació en ocasió de la 1ª EXFILCAT que tingué lloc l'any 1985 a Tordera. En Joan Isern i López encarà de nou el repte i l'any 2000 publicà el recull del seu estudi en una rigorosa obra. A més a més, la història postal d'una població no deixa de ser reflex de la importància que aquesta població ha tingut al llarg de la història moderna en el seu àmbit geogràfic, econòmic i social. I Tordera no n'és cap excepció. Enclavada entre La Selva i el Maresme les economies d'aquestes dues comarques en marquen el seu desenvolupament econòmic, tant pel que fa a la indústria surera com el pol de desenvolupament industrial que representà Mataró i que hi portà el ferrocarril, fet que fou un punt d'inflexió pel desenvolupament de Tordera.

De les primeres marques postals que trobem a Catalunya (1717) no n'ha arribat cap en que Tordera sigui origen o final de la correspondència. La primera carta de la que se'n té constància és del 1765 circulada cap Arbúcies i amb la marca lineal CATALVÑA que fou inèdita fins el descobriment d'aquesta carta.

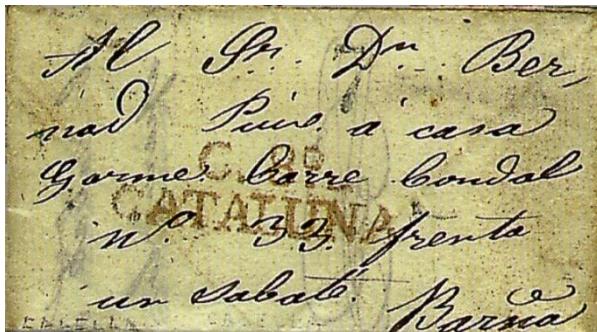

CATALUÑA

En aquest moment de la història la carteria de Tordera donava sortida a la correspondència per Hostalric, que era Administració agregada a la Caixa Principal de Barcelona, i que era enclau estratègic per la circulació de correspondència de Barcelona a Girona per l'interior.

En aquells anys Hostalric també disposava de la seva pròpia marca postal H.19 CATALUÑA, malgrat que no ha arribat fins als nostres dies cap carta amb origen a Tordera.

El 1830 Tordera passà a dependre de l'Administració Subalterna de Calella, a dues hores de camí, passant la carteria de Tordera a dependre de la de Calella. Les marques numerales de C.8º CATALUÑA foren estampades en la correspondència que es despatxava a l'administració subalterna de Calella entre el 1803 i 1844.

De les marques prefilatèliques “Timbre de fecha” posades en circulació el 1842 a Calella.

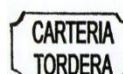
L'any 1850 són posats en circulació els primers segells de la 1a sèrie d'Isabel II en el que és l'inici de la Filatèlia hispànica, amb el 6 quarts per a la majoria de les cartes ordinàries i mata-segellats amb una marca específica, el mata-segells d'aranya. Segons J. Isern, es molt probable que Tordera no disposés d'aquests segells per franquejar la correspondència sortint a causa de la seva escassa població, tot i que també es probable que hi arribessin en la correspondència entrant.

Fins aquest moment el franqueig amb segells no era obligatori, i no ho fou fins a mitjans del 1854. Segons J. Isern el moment en el que molt probablement arribaren els segells a Tordera fou amb l'emissió de 1856 d'Isabel II.

En totes aquestes primeres emissions les carteries rurals com les de Tordera no disposaven de mata-segells, fent-se la cancel·lació a mà, marcant amb ploma el segells amb marques com 'X', '=' o '+'.

L'any 1879 amb l'emissió d'Alfons XII es quan trobem el primer cop un mata-segells Tipus I amb el nom de Tordera en una parella de segells de 25 cts blau/grisencs. Tornem a trobar aquesta marca en una carta circulada el 1882, amb la marca estampada tres cops.

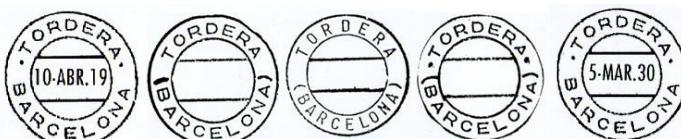
Amb la 1a sèrie bàsica d'Alfons XIII, del "pelón", trobem un nou model de mata-segells, el Tipus II. Amb la següent emissió, la bàsica d'Alfons XIII "cadete" (1901), seguim trobant segells (cap carta) mata-segellats amb el Tipus II.

Amb l'emissió de 1909 d'Alfons XIII, "tipo medallón" trobem per primer cop un mata-segells datador rodó de doble cercle obert en una postal datada el 1913. Aquest mata-segells es considerat estrany ja que habitualment les carteries empraven els tipus I i II mostrats anteriorment.

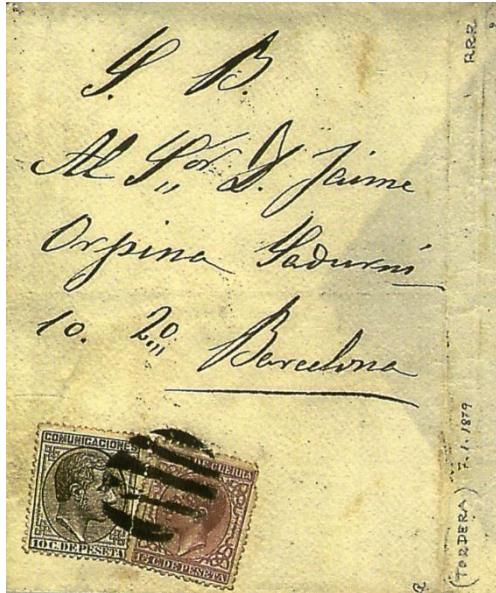
El 1917 trobem en targetes postals un nou tipus de datador de doble cercle. Aquest model perdurà durant 40 o 50 anys i en trobem diverses varietats degut al desgast dels encunys que feien necessària la seva reposició.

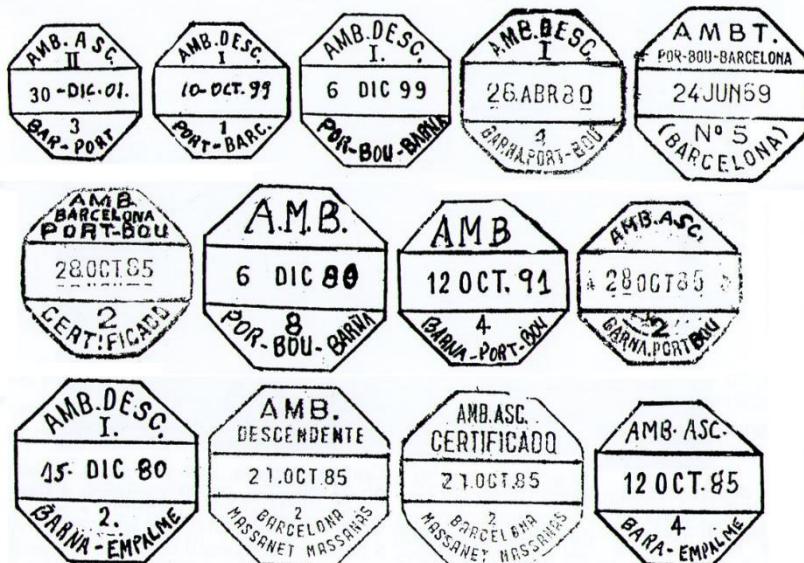
Conegut és de tots que la primera línia de ferrocarril fou la Barcelona-Mataró inaugurada el 1848. No fou fins el 1853 que s'autoritzà el transport de correspondència per la línia. En la seva extensió cap a Girona, primer, i Port-Bou després, el tren arribà a Tordera els darrers dies del 1859. Fins el 1862 fou el final de línia, per la qual cosa la població experimentà un bullici econòmic ja que des d'allà els truginers feien el transport final de les mercaderies que arribaven fins a Tordera en tren. Quan la línia s'amplià més enllà de Tordera la

població passà per moments difícils ja que tot el bullici es traslladà a finals de línia situades més al nord.

El 1860 s'autoritzà el transport de correspondència per ferrocarril fins a Tordera. Abans de les coneudes marques octogonals dels ambulants de la línia es coneixen uns mata-segells de tipus graella no referenciades fins a l'obra de J. Isern i sobre les quals es té la sospita que són les marques del primer ambulant.

Amb l'entrada en servei de tota la línia Barcelona-Port-Bou es crearen unes marques octogonals per mata-segellar les cartes dipositades en el tren correu, els coneguts ambulants de ferrocarril.

Un nou canvi arribà el 1957 quan, després de 101 anys essent Carteria Rural, l'oficina de la població fou anomenada Agència Postal. Tordera va utilitzar també per a serveis especials (certificats, girs, paquets postals...) un mata-segelles quadrangular SPE. I per donar més rapidesa a l'anul·lat del franqueig se li concedí un mata-segells de rodet manual.

L'any 1985 Tordera deixà de despatxar la correspondència per Calella i passà a dependre de Malgrat de Mar amb la qualificació d'Oficina Auxiliar Tipus.

L'any 1993 l'oficina de correus passà a ser Oficina Tècnica de Correus, que calgué de dotar d'un munt de noves marques, mata-segells de gir postal, caixa postal, telègrafs, paquets postals, certificats, valors declarats i rodets manuals i de màquina, i molts d'altres gomífers.

A l'arribada de l'any 2000 la Direcció General de Correus i Telègrafs autoritza noves marques, més còmodes i senzilles.

**PAQUETE AZUL
PAQUETE A DOMICILIO**

Al llarg dels anys l'Ajuntament disposà de franquícies.

També en disposaren el Jutjat de Pau, la Guardia Civil, la Creu Roja, la Delegació Sindical i l'Administració de Loteries.

I finalment, a tota aquesta riquesa també hi ha anat contribuint les associacions locals, mitjançant la concessió de mata-segells especials per commemorar els actes culturals. Molts d'ells parteixen de la iniciativa del Club Filatèlic Tordera.

LOS JUEGOS OLIMPICOS MODERNOS: DE ATENAS-1896 A BERLIN-1936.

Este artículo pretende revisar rápidamente la historia de los Juegos Olímpicos modernos hasta la Segunda Guerra Mundial utilizando para ilustrarla elementos de la colección de Sebastián Sabaté Culla, que fue referente en el mundo de la Filatelia Olímpica y catalana. Sirva este artículo como homenaje a su persona, en esta EXFILCAT donde renace el protagonismo de la Filatelia Olímpica.

Los Juegos Olímpicos de la antigüedad eran festivales celebrados cada cuatro años en el santuario de Zeus de Olimpia, en Grecia. Ahí competían representantes de varias ciudades-estado y reinos de la antigua Grecia. Durante los Juegos, cualquier tipo de conflicto entre las ciudades-estado participantes era aplazado hasta su finalización: este cese de hostilidades era conocido como «paz olímpica» o «tregua olímpica». La fecha de implantación de los Juegos Olímpicos de la antigüedad más aceptada es el año 776 a.C. Los Juegos de la antigüedad consistían en carreras, eventos ecuestres y un pentatlón (que comprendía salto, disco, jabalina, carrera a pie y lucha). Los ganadores de las competiciones eran admirados e inmortalizados en poemas y estatuas. El cuatrienio entre cada Juegos - conocido como Olimpiada- era utilizado por los griegos como una de sus unidades de medida. Los Juegos eran parte de un ciclo conocido como los Juegos Panhelénicos, los cuales incluían los Juegos Pítis, los Juegos Nemeos y los Juegos Istmicos.

Ruinas del templo de Zeus en la ciudad de Olimpia.

Los Juegos Olímpicos modernos son un evento internacional de gran importancia: miles de atletas participan en diversas competiciones de deportes de verano y de invierno. Son considerados la competición deportiva principal del mundo y participan en ella más de doscientos estados. La creación de los juegos fue inspirada por los Juegos Olímpicos de la antigüedad, que se celebraron en Olimpia (Grecia) desde el siglo VIII aC hasta el siglo IV dC. El barón Pierre de Coubertin fundó el Comité Olímpico Internacional (COI) en 1894; desde entonces, este organismo ha sido quien ha gobernado el movimiento olímpico, con la Carta Olímpica regulando su estructura y autoridad.

1896: Atenas. Los primeros Juegos celebrados bajo los auspicios del COI fueron acogidos por el estadio Panathinaiko ateniense en 1896. Los Juegos reunieron 14 estados y 241 atletas, que compitieron en 43 eventos. Zappas y su primo Konstandinos Zappas habían dejado al gobierno griego un fondo para financiar los Juegos Olímpicos futuros, el cual fue utilizado para ayudar a financiar los Juegos de 1896. George Averoff contribuyó de manera generosa a la restauración del estadio durante la preparación de los Juegos. El gobierno griego también

Matasellos del día de la inauguración de las olimpiadas sobre diversos valores de la primera serie: boxeadores, lanzadores, carreras de cuadrigas y el estadio de Atenas con la Acrópolis.

aportó financiación, que esperaban recuperar gracias a la venta de entradas y la venta del primer conjunto de sellos conmemorativos olímpicos.

Tras el éxito de los Juegos de 1896, el evento entró en un período de estancamiento que amenazó a su supervivencia. Los Juegos Olímpicos celebrados en la Exposición Universal de París de 1900 y en la de St. Louis de 1904 fueron tan sólo atracciones secundarias, de poca importancia. Los Juegos de París no tuvieron estadio, pero fueron notables debido a que fue la primera vez en que las mujeres tomaron parte. En cuanto a los Juegos de St. Louis (Estados Unidos), participaron unos 650 atletas de los cuales 580 eran estadounidenses. Esta naturaleza homogénea no fue nada positiva por el movimiento olímpico. Los Juegos de 1906 atrajeron gran cantidad de participantes internacionales y generaron mucho interés público; de hecho, marcaron el comienzo de un incremento de la popularidad y de la magnitud de los Juegos Olímpicos.

Carta certificada circulada de Atenas a Budapest, franqueada el día de la clausura (6/agosto/1896) con 7 sellos de la 1a serie olímpica y matasellos de Atenas.

Franqueos mecánicos correspondientes a Paris 1900 "Exposition Internationale Universelle" i "USA Postal Station" y (debajo) de la exposición internacional de St Louis.

1906: Juegos Panhelénicos. En el 10º aniversario de los primeros juegos modernos y en un intento de que Atenas fuese sede perpetua del JJOO tras los fracasos de París y St. Louis. El COI se mantuvo firme en la decisión de decidir libremente la sede organizadora y para contentar al gobierno griego les concedió los **Juegos Panhelénicos**

en medio del ciclo olímpico. Una segunda serie olímpica fue emitida, también inspirada en imágenes clásicas.

Tarjeta postal (Neptuno y su templo a Eole) franqueada con algunos sellos de la 2a serie. A la derecha, otros valores con el matasellos STADION del 9 de abril de 1906, correspondiente a la inauguración del evento.

1908: London. Estos Juegos debían disputarse inicialmente en Roma. Mientras las autoridades italianas estaban preparando los Juegos, se produjo la erupción del Vesubio el 7 de abril de 1906, devastando la ciudad de Nápoles. Muchos fondos económicos tuvieron que ser dirigidos a la reconstrucción de Nápoles. Londres fue elegida y los Juegos se disputaron junto a la exposición Franco-Británica. Los Juegos de 1908 fueron los primeros que intentaron establecer unas reglas estándares para todos los deportes y una selección de jueces internacionales, en lugar de jueces sólo del país organizador. No hubo ningún elemento filatélico destacable.

1912: Stockholm. Después de los Juegos Olímpicos de 1908 en Londres hubo quien pensó que no se celebraría ninguna otra edición, ya que se alejaban del propósito inicial y creaban más discordia que amistad entre los estados participantes.

Los Juegos de Estocolmo fueron los más brillantes y mejor organizados hasta el momento. Se construyó el Estadio Olímpico de Estocolmo con apariencia de una fortaleza o castillo medieval, en ladrillo de color gris volcánico, con un aforo de 32.000 localidades. Por primera vez se usó el cronometraje eléctrico y la foto-finish con gran éxito, acabando con las decisiones polémicas. Asimismo por primera vez los ganadores subieron al podio y se izaron sus respectivas banderas.

Viñeta con el matasellos de fantasía y recuerdo emitida el 1913 por el Museo Postal sueco, con STADION y la fecha de clausura del 22.7.1912.

Viñetas con el diseño de la emisión oficial no emitida.

1916: Los Juegos Olímpicos de verano de 1916 que debían celebrarse en la ciudad de Berlín, capital del Imperio Alemán, se tuvieron que cancelar debido al estallido de la Primera Guerra Mundial. Se había preparado una emisión filatélica, pero finalmente se canceló. Con los diseños preparados se hicieron viñetas.

1920: Antwerp/Anvers. Las secuelas de la guerra y la Conferencia de Paz de París, realizada en 1919, afectaron a los Juegos Olímpicos no sólo debido a los nuevos estados que se crearon al terminar la guerra, sino también por la aplicación de las sanciones adoptadas contra las naciones que perdieron la guerra y que fueron acusadas de iniciarla.

Budapest había sido la ciudad seleccionada para acoger los Juegos Olímpicos de verano de 1920 por encima de las candidaturas de Amsterdam y Lyon, pero como el Imperio Austrohúngaro había sido un aliado del Imperio Alemán durante la Primera Guerra Mundial los Juegos fueron trasladados a Amberes en abril de 1919, para rendir tributo a las víctimas de la Primera Guerra Mundial.

Por primera vez en la historia de los Juegos Olímpicos se realizó el juramento olímpico, despegaron palomas como símbolo de paz y fue izada la bandera olímpica. Asimismo, los participantes en los Juegos Olímpicos sólo podían participar como representantes de sus Comités Olímpicos Nacionales.

1924: París. En esta edición se utilizó por primera vez el lema actual de los Juegos "Citius, Altius, Fortius" (en castellano: "más rápido, más alto y más fuerte"), y también fue la primera vez que se utilizó un logotipo. Asimismo, fueron los primeros Juegos en los que se construyó una villa olímpica y fueron los últimos Juegos organizados bajo la presidencia de Pierre de Coubertin.

Emisión olímpica de Uruguay representando a Niké, diosa de la victoria, con matasellos conmemorativo de la victoria del equipo nacional en la competición de fútbol.

1928: Ámsterdam. Por primera vez se realizó el encendido del pebetero con la Llama Olímpica, la cual se mantuvo encendida durante la realización de los Juegos. En estos Juegos Olímpicos se introdujo por primera vez el patrocinio de una empresa, en esta ocasión Coca-Cola. Asimismo, fueron los primeros en denominarse oficialmente Juegos Olímpicos de Verano.

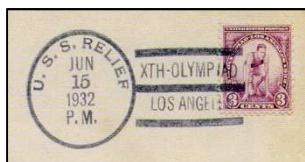
Carta certificada a Alemania con la emisión olímpica.

Las mujeres compitieron por primera vez en atletismo a pesar de las objeciones de Coubertin y del papa Pío XI, aunque su participación se limitó a cinco pruebas. La fatiga que sufrieron las corredoras en la prueba de 800 metros lisos provocó que esta prueba fuera suspendida hasta la edición de 1960.

1932: Los Ángeles. Los Juegos Olímpicos de verano regresaron a los Estados Unidos después de no salir del viejo continente durante 28 años. A pesar de ello, el impresionante viaje hasta la lejana costa oeste y el hecho de que la "Gran Depresión Económica" seguía azotando el país anfitrión y en el mundo, provocó que se redujera el número de países y deportistas participantes, especialmente de Europa.

Se utilizó por primera vez la photo-finish y el cronometraje automático en los eventos de pista del atletismo. Al margen del gran absentismo, el nivel competitivo se elevó al superarse o empatarse 18 récords mundiales, además del hecho de que la asistencia a los eventos deportivos también resultó un evento, llegando a reunirse hasta 100.000 personas para la ceremonia de inauguración.

1936: Berlín. La ciudad de Berlín fue seleccionada como sede olímpica el 26 de mayo de 1931 en la 29ª Sesión del Comité Olímpico Internacional (COI) reunida en la ciudad de Barcelona (Segunda República Española), desbancando la misma ciudad de Barcelona, más de un año antes de la llegada de Hitler al poder.

Hay que resaltar la primera intención de boicot a los juegos por parte del equipo de Estados Unidos, pero finalmente optaron por participar.

Enter postal with the Olympic stadium and a mechanical advertising stamp.

Hitler aprovechó la instancia deportiva para demostrar al mundo la magnificencia del nazismo y encargó un elaborado programa propagandístico al ministro de propaganda Joseph Goebbels, que a su vez encargó la puesta en escena a Albert Speer y la supervisión y filmación a la fotógrafa Leni Riefenstahl. El

aspecto más importante de los juegos fue el intento fallido de Hitler de utilizar los juegos para demostrar sus teorías sobre la superioridad racial aria.

Al final, el atleta más popular de los juegos fue el afroamericano Jesse Owens, ganador de las pruebas de 100m, 200m, 4x100m y salto de longitud. Si bien Hitler rehusó dar la mano a Owens, el presidente Franklin Delano Roosevelt tampoco invitó al atleta a las celebraciones en la Casa Blanca.

La gran controversia política que rodeó los Juegos de Berlín llevó a Barcelona a decidir organizar una celebración alternativa, la Olimpiada Popular, con el objetivo de recuperar el verdadero espíritu olímpico, la paz y la solidaridad entre las naciones, todo lo que se estaba negando en la organización de los Juegos de Berlín. La Olimpiada Popular de Barcelona tenía una clara voluntad antifascista, una especie de contra-olimpiada que hiciera bandera del deporte aficionado y de denuncia de los Juegos Olímpicos en la Alemania nazi. La inauguración estaba prevista el día que estalló la Guerra Civil española y el evento se canceló. Muchos de los deportistas extranjeros que quedaron atrapados por la guerra fueron los primeros brigadistas internacionales.

Única hoja entera conocida de viñetas de la Olimpiada Popular.

1940: Se designó inicialmente en Tokio, pero el estallido de la guerra con China hizo que renunciaran a ellos. Se designó Helsinki como segunda sede. Pero ya con el estadio olímpico terminado, el estallido de la Segunda Guerra Mundial hizo inviable aquella olimpiada ya que Finlandia se convirtió rápidamente en uno de los primeros campos de batalla.

Carta con publicidad impresa de Tokio. Enviada por vía Londres a Málaga, con censura militar a la llegada.

Proyecto de la serie que Finlandia pretendía poner en circulación y que no llegó a emitirse.

CICLOFILÀTÈLIA, LA TEMÀTICA DEL CICLISME.

L'esperit competitiu és inherent a la condició humana. I només calgué que una joguina per adults apareguda pels volts de la Revolució Francesa evolucionés a tombar del segle XX fins a un vehicle altament eficient perquè esperit i màquina es fusionessin per crear l'esport ciclista. Segurament pocs esports són comparables en nivell d'exigència física i mental a la requerida pel ciclisme. I quan pel mig de la lluita s'interposen grans muntanyes les batalles esdevenen èpiques, gravant-se en la memòria dels afeccionats.

La història de la bicicleta arreca el 1817 quan el baró Von Drais li va posar direcció a un Celerífer, invent que va aparèixer a França durant la Revolució Francesa. Es tractava d'un travesser de fusta amb dues rodes de fusta similars a les de carro i en el qual la propulsió s'aconseguia a gambades. Amb la introducció de la direcció Von Drais aconseguí que la Draisiana, així coneguda, fos un efectiu mitjà de transport amb una velocitat similar a la del cavall. De nou a França, la família Michaux va introduir la propulsió a pedals a la roda davantera, el mateix principi que es conserva en els tricicles infantils, esdevenint un èxit en el que va ser la primera fabricació massiva de cicles. En els anys 1880s el diàmetre de la roda davantera es va anar incrementant progressivament ja que els ciclistes demanaven més velocitat. Així es va arribar a aquests magnífics cicles de roda alta, les Grand-Bi o Ordinary. No obstant això eren molt inestables ja que el centre de gravetat estava massa elevat, per la qual cosa van sorgir alternatives d'allò més diverses per solucionar l'estabilitat, en el que es van conèixer com cicles sociables. L'evolució va prosseguir amb la transmissió per cadena a la roda del darrere mitjançant relació apropiada de plat i pinyó, fet que va fer innecessària la roda gran de manera que els diàmetres de les rodes es van igualar fins a la mida actual i amb la configuració del quadre amb forma de diamant. Ja només n'hi va haver prou que Dunlop inventés els pneumàtics per arribar al model estàndard que ha perdurat fins als nostres dies.

I totes aquestes evolucions anaven accelerades per les corresponents victòries en curses ciclistes que venien a demostrar la bondat dels nous models proposats i la seva fiabilitat per transportar-se en llargues distàncies. La primera cursa tingué lloc el 1868 entre París i Rouen (123 Km) i fou

guanyada per l'anglès James Moore (a la foto quan tenia 78 anys, amb la bicicleta que utilitzà).

Aquells anys la xarxa viària era precària arreu, fent inviable la pràctica del ciclisme en ruta. Molt més fàcil va ser construir una pista i competir en ella, originant-se el ciclisme de pista en els velòdroms, coneguts també com la catedral del ciclisme. Fou la modalitat més popular del ciclisme fins a la Gran Guerra, encara que en països com Alemanya o el Japó mouen encara milers d'afeccionats. El primer mundial es disputà el 1893, 34 anys abans del primer mundial en ruta. Les curses dels 6 dies van ser el seu gran èxit, curses maratonianes sense parar durant 6 dies i on els corredors podien recórrer més de 1.500 Km. Existeixen moltes modalitats, tant de velocitat com de resistència.

El ciclisme en ruta es va anar consolidant però era impracticable els mesos de tardor i hivern. És per això que els ciclistes s'entrenaren per prats i camins, donant origen cap els volts del 1900 al Ciclo-Cross. La seva icona és la figura d'un ciclista completament enfangat superant un desnivell amb la bicicleta a l'esquena. És encara l'esport nacional en països com Bèlgica.

El ciclisme ja fou present en els JJOO Atenes-1896 amb 5 proves de ciclisme en pista i una de ruta de 87 Km d'anada i tornada d'Atenes a Marató. Amb el temps han anat desapareixent del programa olímpic algunes de les grans modalitats del ciclisme per donar entrada a noves modalitats, com el BMX o el BTT, i augmentar la quota de participació femenina.

Però sense cap mena de dubte el germà gran del ciclisme és la carretera. I ho és en el marc dels grans esdeveniments, com les clàssiques de primavera o les grans voltes per etapes. D'elles les més importants són el Tour (1903), Giro (1909) i Vuelta, essent aquesta darrera la que més tardà en consolidar-se (1935). La més antiga a casa nostra és La Volta (1911),

amb un palmarès impressionant que conté tots els grans noms del ciclisme i una de les curses amb més material filatèlic.

L'any 1905 s'introduí la muntanya al Tour de França (massís central) i quan el 1910 arribà per primer cop als Pirineus, la duresa del terreny i les rivalitats entre

esportistes creà un còctel explosiu que feu del ciclisme un esport èpic i un fenòmen de masses. Les grans gestes, els grans duels i els grans campions s'han forjat en aquests escenaris. I pocs olimps són tant gloriosos com el ciclista, on destaquen Merckx, Anquetil, Hinault i Indurain i d'on també n'han estat expulsats els tramposos.

Però el ciclisme no són només curses. Existeixen noves i velles modalitats com el Ciclisme Artístic, el Ciclo-Ball el BMX o el Trialsin. Permeteu-me quatre ratlles pel Trialsin ja que és un esport nascut al nostre país i on d'aquí en són els protagonistes. Els anys 70s i 80s van ser gloriosos pel trial, una modalitat de motociclisme on les grans marques de referència eren catalanes: Bultaco, Montesa i Ossa. I va ser en el si de la casa Montesa on la família Pi va crear el Trialsin. L'enginyer i corredor Pere Pi veié que el seu nen Ot intentava imitar els seus ídols del trial amb la seva bicicleta infantil. Pensà en fer-li una bicicleta amb la geometria òptima per superar obstacles. Naixia així el Trialsin, amb les seves primeres bicicletes Montesita. Ot Pi, amb els anys, esdevingué la figura internacional de referència en aquest esport, igual que ha passat amb la marca que crearen els Pi, les bicicletes Monty.

Organitza:

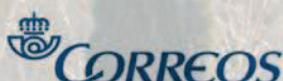
Patrocinia:

AJUNTAMENT
DE TORDERA

Col·labora:

FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE
SOCIEDADES FILATÉLICAS
(FESOFI)